

TER BESLISSING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Lopende onderhandelingen

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

nota

voortgangsbrief zzp (RWIZO versie)

Concerndirectie Uitvoerings-
en Handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

Datum

17 november 2022

Notanummer

2022-0000280865

Bijlagen

- 1) Nota stas 2022-2683772
- 2) Voortgangsbrief RWIZO
Versie
- 3) Voortgangsbrief RWIZO
met track changes
- 4) Nota stas 2022-0000280865

Aanleiding

In vervolg op het regulier overleg zzp van 14 november jl. sturen wij u hierbij de aangepaste voortgangsbrief zzp inclusief managementsamenvatting.

Beslispunt

- Bent u akkoord met verzending van de concept Kamerbrief aan de RWIZO? Na uw akkoord zal de brief door de minister SZW aan de RWIZO worden aangeboden.

Kernpunten

- Via nota van 28 oktober jl. heeft u, staatssecretaris F&B, aangegeven akkoord te zijn met de eerdere concept voortgangsbrief zzp (zie bijlage 1).
- De concept voortgangsbrief zzp is naar aanleiding van opmerkingen van minister SZW, EZK en de Stichting van de Arbeid aangepast. Op verzoek van de minister SZW is een managementsamenvatting toegevoegd (bijlage 2).
- Bijgaand treft u, conform uw verzoek, tevens een versie met track changes aan (bijlage 3).

18.11.22
Akkoord
Mw

Toelichting

Inbreng op concept voortgangsbrief

- In de nota van 10 november jl. (2022-277089) hebben wij u geïnformeerd over de opmerkingen van minister SZW, EZK en Stichting van de Arbeid op de concept voortgangsbrief zzp.
- De voortgangsbrief is 14 november besproken in de CWIZO.
- Naar aanleiding van inbreng van sociale partners en interdepartementale inbreng, is de brief aangepast ten opzichte van de versie die voorlag in de CWIZO.

Lopende onderhandelingen

Lopende onderhandelingen

Financiering

- IRF heeft aangegeven dat voordat de brief uiteindelijk door kan naar de MR er duidelijkheid moet zijn over wie de opdrachtgever wordt, en vooral hoe de kosten verdeeld gaan worden.
- De minister SZW heeft eerder aangegeven, vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid van Financiën en SZW op dit dossier, financieel te willen bijdragen aan de extra kosten voor intensivering van toezicht en handhaving door de Belastingdienst.
- Op ambtelijk niveau loopt het gesprek over de extra kosten en de verdeling daarvan tussen SZW en FIN.

Samenwerking Arbeidsinspectie en Belastingdienst

- In de brief is opgenomen de samenwerking tussen de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst te verstevigen.
- Daartoe zijn eerder al stappen ondernomen, maar die samenwerking is niet heel soepel verlopen (LSI project Aanpak schijnzelfstandigheid).
- Het uitwisselen van gegevens bleek bij de Belastingdienst lastig in te passen in de kaders van de AVG en de fiscale geheimhoudingsplicht (AWR).
- Momenteel wordt in kaart gebracht wat de (juridische) mogelijkheden zijn om de samenwerking in de toekomst te verstevigen.

Lopende onderhandelingen

Planning

De planning voor de voortgangsbrief zzp is als volgt:

Datum	Actie
Maandag 21 november	Aanleveren stukken RWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO
Vrijdag 2 december	MR

Wij zijn nog in overleg met SZW over een mogelijke agendering van de brief in de MR van 9 december vanwege uw afwezigheid op 2 december, staatssecretaris F&B. Dit dient voorafgaand aan de RWIZO van 29 november te worden besloten,

zodat in de RWIZO een eventuele aangepaste planningsafspraken gemaakt kan worden.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrieven. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep zzp op Persoonsgegevens die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc. nr.	Datum	Titel doc.	Toelichting
1	27-9-2022	Nota-Stas-voortgang 3 sporen zzp	
2	6-10-2022	Nota-stas-FB- Voorbereiden overleg bwo zzp d.d. 12 oktober 2022	
3	14-10-2022	Nota-stas-FB- Voorbereiding bwo 'werken als zelfstandige', 19 oktober 2022	
4	14-10-2022	Bijlage Bouwstenen najaarsbrief vs 1.0	
5	28-10-2022	Nota-stas-concept Kamerbrief voortgang zzp	
6	10-11-2022	Nota-regulier zzp-overleg 14 november 2022	
7	17-11-2022	Nota-stas-voortgangsbrief zzp (RWIZO versie)	

Ministerie van Financiën

W 28-9
1400 u. CXI

HEDEN (IVM KENNISMAKINGSGESPREK FNV 28/9)
TER INFORMATIE/BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Voortgang 3 sporen zzp

Datum

27 september 2022

Notanummer

2022-0000235014

Bijlagen

1. Opzet spoor 2
2. Projectplan handhaving DB
3. Planning wetstraject spoor 2
4. Brief FNV

Aanleiding

Op 24 juni 2022 is door u en de minister van SZW, mede namens de minister van EZK, de Kabinetsreactie op de rapporten van de ARK en de ADR aan de Tweede Kamer gestuurd. Op 30 juni 2022 is het Commissiedebat zzp met de vaste commissie voor SZW en de volgcommissie voor Financiën geweest waaraan u ook heeft deelgenomen. Verder heeft de minister van SZW op 5 juli 2022 de Hoofdlijnenbrief Arbeidsmarkt aan de Tweede Kamer gestuurd.

De inzet van het kabinet richt zich op drie sporen:

1. De inzet op een gelijk speelveld voor contractvormen wat betreft sociale zekerheid en fiscaliteit;
2. Meer duidelijkheid over de vraag wanneer gewerkt wordt als werknemer dan wel als zelfstandige buiten dienstbetrekking (beoordeling van arbeidsrelaties) alsmede het ondersteunen van werkenden om hun rechtspositie op te eisen, en;
3. Het verbeteren van toezicht en handhaving op schijnzelfstandigheid.

U heeft de Kamer toegezegd in het najaar samen met de ministers van SZW en EZK een gezamenlijke brief over 'werken als zelfstandige' te sturen waarin u aankondigt per wanneer u de ambitie heeft om het handhavingsmoratorium op te heffen, op welke wijze dat zal gaan en de afwegingen die daarbij een rol spelen. De minister van SZW heeft toegezegd in het najaar de Tweede Kamer te informeren over het verduidelijken van de normen rondom de beoordeling van de arbeidsrelatie, de uitwerking van het rechtsvermoeden en de webmodule. In deze nota informeren wij u over de stand van zaken van de inzet op de drie lijnen en de planning voor de brief. Deze nota wordt tegelijkertijd aan de ministers van SZW en EZK gestuurd.

Verder informeren we u over de laatste brief van de FNV. De brief is bijgevoegd (bijlage 4).

Beslispunt

Bent u akkoord om samen met de minister van SZW in gesprek te gaan met de FNV?

28.09.22
Danke.
Met
e goede
wtf!
Project
handhaving
DBA).
kan het
de funder
hoger 3 qua
planning?
Mm

gaag word ik
periodiek d eens
hi 2 à 3 weken geïnformeerd over de voortgang à la
box 3 e FNV.

Kernpunten

- In de hoofdlijnenbrief en de kabinetsreactie is aangekondigd in het najaar met een voortgangsbrief zzp te komen. In deze voortgangsbrief zal met name op spoor 2 en 3 de voortgang worden geschetst nu de (voortgang rondom) maatregelen op fiscaal gebied en voor AOV-zzp en zzp-pensioen (spoor 1) ofwel al eerder zijn aangekondigd, dan wel een meer eigen tempo volgen. Waar voor spoor 1 nieuwe informatie te melden is qua uitwerking, zal ook deze gemeld worden.
- Hieronder treft u voor spoor 2 en 3 een korte doorkijk aan richting de voortgangsbrief zzp. De ruwe opzet voor spoor 2 vindt u in bijlage 1. Het Projectplan Handhaving DBA (spoor 3) vindt u in bijlage 2.
- Onder de toelichting treft u eveneens de planning aan voor de najaarsbrief, in bijlage 3 de planning voor het wetgevingstraject voor de verduidelijking van wetgeving (spoor 2).
- De inhoud van de najaarsbrief krijgt de komende weken verder vorm. Graag bespreken we een conceptbrief, die u in de week van 17 oktober zult ontvangen, tijdens een BWO later die week, zodat begin december dan de voortgangsbrief verstuurd kan worden. Over het BWO wordt u binnenkort nader geïnformeerd.
- De FNV heeft op 15 september jl. opnieuw een brief gestuurd aan de minister SZW en u met het verzoek tot onmiddellijke handhaving bij platformbedrijven. Hiervoor adviseren we u met hen in gesprek te gaan, samen met MinSZW. Ter voorbereiding op dat gesprek zullen we u een separate nota sturen.
- Woensdag 28 september heeft u een kennismakingsgesprek met de FNV. Het is te verwachten dat de FNV over de handhaving begint. U kunt daarbij de voortgang schetsen zoals in deze nota beschreven, en (mits akkoord) aangeven dat u voornemens bent in oktober met hen en MinSZW hierover nader in gesprek te gaan.

Toelichting

Voortgang 3 sporen

In de voortgangsbrief zal aandacht besteed worden aan alle drie de in de hoofdlijnenbrief aangekondigde sporen voor zzp:

1. Gelijker speelveld voor contractvormen
  - Verlagen zelfstandigenaftrek. In het coalitieakkoord is afgesproken om de afbouw van de zelfstandigenaftrek, zoals geregeld in het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021, te versnellen en verder door te trekken. In de augustusbesluitvorming is besloten om versneld af te bouwen en het bedrag verder te verlagen. Met de afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt beoogd het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen te verkleinen. De afbouw is zo vormgegeven dat de zelfstandigenaftrek met ingang van 2023 in verschillende stappen (inclusief de eerdere afbouw van de zelfstandigenaftrek op basis van het Belastingplan 2020 en het

Belastingplan 2021) wordt verlaagd van € 6.310 in 2022 naar € 900 in 2027.

- De verdere uitwerking van de verplichte AOV voor zelfstandigen vindt momenteel plaats. De voortgang hiervan zal worden gemeld in de voortgangsbrief, maar volgt zijn eigen traject. Ditzelfde geldt voor pensioenen en zzp (in relatie tot de Wet toekomst pensioenen).

2. Meer duidelijkheid rondom de beoordeling van arbeidsrelaties

- SZW is, samen met collega's van FIN, EZK, J&V, BD, UWV en NLA bezig met de uitwerking van de maatregel gericht op het wettelijk bieden van meer duidelijkheid rondom de beoordeling van arbeidsrelaties en het uitwerken van een rechtsvermoeden van een arbeidsovereenkomst onder een nader te bepalen uurtarief.
- Bij de uitwerking van beide maatregelen worden sociale partners betrokken. De eerste week van september was een eerste bespreking. Begin oktober zal een tweede moment volgen waar concretisering van de hoofdlijnenbrief op het thema zzp verder uitgediept wordt.
- Daarnaast zijn er expertsessies gehouden, waar input van experts op fiscaal, arbeidsrechtelijk en op het terrein van sociale zekerheid is ingewonnen voor de verduidelijking van wettelijke normen. Een dergelijke sessie voor het rechtsvermoeden volgt.
- Daarnaast wordt in oktober met een aantal belangrijke stakeholders (zoals zzp-organisaties) gesproken.
- Om de discussie over de verduidelijking van wettelijke normen zo hanteerbaar mogelijk te maken (ook richting de TK) wordt in de voortgangsbrief zo duidelijk mogelijk het kader geschetst waarbinnen de verduidelijking zich (ook Europeesrechtelijk) zal moeten bewegen. De ruimte die resteert om keuzes te maken voor verduidelijking zal vervolgens ook in de brief worden opgenomen (zie voor ruwe opzet van de brief bijlage 1).

3. Toezicht en handhaving

- De Belastingdienst heeft een Projectteam Handhaving DBA opgericht met de opdracht om met voorstellen te komen voor het herijken en intensiveren handhaving DBA en opheffing van het handhavingsmoratorium. Bijgaand ontvangt u het Projectplan Handhaving DBA (bijlage 2).
  - De sturing op het project is belegd bij de Stuurgroep ZZP. De stuurgroep bestaat uit (vertegenwoordiging van)

Persoonsgegevens

- Persoonsgegevens vast

Persoonsgegevens
----

 zijn alle betrokken onderdelen van de Belastingdienst op het niveau van het managementteam van het onderdeel met mandaat vertegenwoordigd. Het project bestaat uit een kernteam en zeven werkgroepen. Zowel SZW als EZK zijn vertegenwoordigd in het kernteam en worden nauw betrokken bij de uitwerking van de voorstellen.
- Op 19 september zijn de (eerste) contouren van de opbrengsten van de werkgroepen onderling gedeeld en besproken. De ideeën worden nu verder uitgewerkt en gedeeld met de stuurgroep

Persoonsgegevens

. De opbrengsten van de werkgroepen worden daarna samengevoegd tot

voorstellen voor de scenario's en voorstellen voor herijking en intensivering van de handhaving.

- De voorstellen moeten leiden tot notities en beschrijvingen die vervolgens dienen als input voor de voortgangsbrieven zzp in het najaar. Verder zal de projectgroep komen met een opzet voor mogelijke vervolgstappen.

De planning voor de voortgangsrapportage zzp in het najaar is als volgt:

Datum	Actie
Week 17 oktober	BWO SFIN/MSZW/MEZK
Vrijdag 4 november	Aanleveren CWIZO
Maandag 11 november	CWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO
Vrijdag 2 december	MR

FNV-brief

- De FNV heeft op 15 september jl. een brief gestuurd aan de minister SZW en de staatssecretaris Fiscaliteit & Belastingdienst met het verzoek tot onmiddellijke handhaving bij platformbedrijven.
- Deze brief is een vervolg op de brieven van de FNV van 3 februari 2022 en 29 april 2022 en het gesprek op ambtelijk niveau met de FNV van 30 maart jl. en het gesprek tussen de bewindspersonen en de FNV van 28 juni jl. Ook in 2019 en 2020 heeft de FNV brieven gestuurd naar de Belastingdienst met het verzoek te gaan handhaven bij het bedrijf Deliveroo.
- De FNV vraagt om onmiddellijke handhaving bij platformbedrijven (Deliveroo, Uber, Helpling, Temper).
- Daarnaast heeft FNV veel prangende vragen over het voorziene tijdsplan en het concrete plan van aanpak met betrekking tot de handhaving.
- FNV dreigt met een procedure tegen de Staat indien de gepresenteerde plannen inzake het opheffen van het moratorium en de intensivering van de handhaving nog steeds van te weinig urgentie getuigen en niet concreet genoeg of niet effectief zijn.
- De FNV stelt in de brief een groot aantal vragen. In aanloop naar de najaarsbrief kunnen veel vragen momenteel nog niet worden beantwoord.
- We adviseren u om niet schriftelijk te reageren, maar om samen met de minister van SZW eind oktober met de FNV in gesprek te gaan. Tegen die tijd zijn waarschijnlijk de contouren van het project Handhaving ook duidelijker. Ook kan dan worden toegelicht wat de Belastingdienst nu al wel kan en doet door middel van risicogericht toezicht.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de najaarsbrief. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep ZZP op persoonsgegevens die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering in de gaten houdt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

Woe 12/10

12.00 u

Woe 19/10

14.15 u

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Concerndirectie Fiscale en
Juridische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Voorbereidend overleg bwo zzp d.d. 12 oktober 2022

Aanleiding

Op woensdag 19 oktober van 14.15 – 15.00 uur spreekt u met de minister van SZW en de minister van EZK over het dossier 'Werken als zelfstandige'. Het gesprek is met ambtelijke ondersteuning. In dit overleg wordt het concept van de voortgangsbrief zzp besproken. Het voorbereidend overleg staat woensdag 12 oktober van 12.00 – 12.45 uur gepland.

Datum

6 oktober 2022

Notanummer

2022-0000245853

Bijlagen

1 Nota d.d. 27 september 2022

2 Projectplan Handhaving DBA

3 Voortgangsrapportage

4 Planning tot CWIZO

Bespreekpunten

Graag bespreken wij de voortgang op het project Handhaving DBA en de bouwstenen voor de voortgangsbrief zzp die op vrijdag 4 november 2022 zal worden aangeboden aan de CWIZO.

Kernpunten

- In de hoofdlijnenbrief en de kabinetsreactie is aangekondigd in het najaar met een voortgangsbrief zzp te komen. In de nota van 27 september 2022 (2022-235014) hebben wij u op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgangsbrief (bijlage 1). In deze voortgangsbrief zal naast de voortgang op het wetgevende spoor (spoor 1 en 2) ook de voortgang ten aanzien van spoor 3 worden geschetst.
- Ten aanzien van spoor 3 heeft de Belastingdienst een projectteam Handhaving DBA opgericht met de opdracht om met voorstellen te komen voor het verbeteren en versterken van toezicht en handhaving op schijnzelfstandigheid en opheffing van het handhavingsmoratorium. Bijgaand ontvangt u het projectplan Handhaving DBA (bijlage 2).
- In deze nota informeren wij u over de activiteiten van het projectteam Handhaving DBA richting de voortgangsbrief zzp (bijlage 3).
- De Belastingdienst houdt toezicht op de kwalificatie van de arbeidsrelatie voor de loonheffingen. In dit kader doet de Belastingdienst bedrijfsbezoeken en boekenonderzoeken. Een boekenonderzoek kan resulteren in een aanwijzing. Waar in de jaren 2020 en 2021 slechts een enkele aanwijzing kon worden gegeven, zijn dit er in de periode januari – mei 2022 reeds tien geweest. We verwachten dat deze lijn zich doorzet met het uitvoeren van meer bedrijfsbezoeken en boekenonderzoeken, uiteraard onder de voorwaarde dat er geen nieuwe lockdowns komen.
- De inhoud van de voortgangsbrief zzp krijgt de komende weken verder vorm. In de week van 17 oktober zult u een concept ontvangen om te

10/10/2022

Bespreken

aan

Wat is de
stand
per 1/10?

bespreken tijdens het BWO later die week, zodat begin december de voortgangsbrief verstuurd kan worden.

- Onder de toelichting treft u de planning aan voor de voorgangsbrief zzp.

Toelichting

Project Handhaving DBA

- Het project Handhaving DBA is ruim 2 maanden actief. De eerste maand heeft in het teken gestaan van inhoudelijke verkenning en organisatie.
- Eind augustus is gestart met 7 werkgroepen die bezig zijn met de uitwerking van de volgende thema's:
  1. De populatie zzp'ers
  2. Externe stakeholders en communicatie
  3. Interne stakeholders en samenwerken
  4. Toezicht versterken en verbeteren
  5. Duidelijkheid vooraf
  6. Framework/beheersing
  7. Out of the box
- De werkgroepen hebben een groslijst van acties/ideeën opgebracht. Deze zijn in de volgende thema's gebundeld:
  1. Communicatie extern
  2. Communicatie intern
  3. Externe inzet (bijvoorbeeld financieel dienstverleners en koepels)
  4. Framework
  5. Inzicht populatie
  6. Procesinbedding
  7. Regelgeving/besluiten.
- De thema's worden momenteel verder uitgewerkt en zullen daarna gedeeld worden met de stuurgroep op persoonsgegevens. Tijdens de bespreking op 12 oktober a.s. zullen wij u verder informeren over de groslijst van acties/ideeën.

Observaties projectteam

Vanuit de werkzaamheden tot nu toe heeft het projectteam een aantal algemene 'observaties' gedestilleerd. De observaties zijn een samensmelting van 'indrukken' en verkregen informatie (gesprekken en/of stukken) en benoemd op die onderwerpen waar uit verschillende bronnen een gedeeld beeld is ontstaan. In het vervolgproces wordt aandacht besteed aan deze aspecten. De observaties kunnen een belangrijke bijdrage leveren bij het bepalen van nadere oplossingsrichtingen (maar bevatten deze nadrukkelijk nog niet).

- Er is sprake van 900.000 inhoudingsplichtigen, 8 miljoen werknemers en 1,2 miljoen zzp'ers. De Belastingdienst is niet in staat een oordeel te geven over alle individuele arbeidsrelaties. Het betreft een potentieel van meer dan 10 miljoen arbeidsrelaties. Dat wil uiteraard niet per definitie zeggen dat controles op een deel van de arbeidsrelaties niet zinvol kunnen zijn. Mede ook gezien de uitstraling naar de andere partijen.
- De verantwoordelijkheid voor de duiding van de arbeidsrelatie ligt in eerste instantie bij de opdrachtgever en opdrachtnemer.
- De belangrijke rol van de BD staat buiten kijf. Echter het betreft een gedeelde verantwoordelijkheid. Het is daarnaast belangrijk dat ook de

markt haar verantwoordelijkheid te laten nemen. Voor de verdere uitwerking zal de Belastingdienst de samenwerking met de markt

- De verwachtingen zijn te veel gericht op de Belastingdienst ("hoeder van de arbeidsmarkt, verantwoordelijk voor gelijk speelveld").
- De duiding van de arbeidsrelatie vergt een holistische benadering dat wil zeggen dat alle feiten en omstandigheden in onderlinge samenhang van belang zijn. Dit maakt zekerheid vooraf lastig, omdat de feiten en omstandigheden gedurende de uitvoering van de werkzaamheden pas bekend worden. Daarom zou meer ingezet moeten worden op de beheersing van processen door opdrachtgevers en opdrachtnemers zodat zij de arbeidsrelatie juist kunnen kwalificeren. Hiervoor is ook duidelijke en eenvoudige wetgeving nodig.
- Het komt onvoldoende tot uitdrukking wat de Belastingdienst al doet op het zzp-dossier.
- Motivatie onder medewerkers is gering door gebrek aan perspectief op het dossier en gebrek aan uitvoerbare en handhaafbare regelgeving. Dit komt tot uitdrukking in bijvoorbeeld achterblijvende inzet van capaciteit.
- Vanuit de uitvoeringscoördinatie (waaronder CD-Vaktechniek) is er ten aanzien van een aantal voorstellen zorg over de uitvoerbaarheid, samenhang en consistentie in de handhavingaanpak, wet- en regelgeving en het uiteindelijke doel van het project. Een aantal voorstellen wordt echter wel kansrijk geacht.

Bij de uitwerking van de thema's zullen bovenstaande observaties worden meegenomen en zal gezocht worden naar oplossingen hiervoor.

Opzet deel spoor 3 voortgangsbrief zzp

- Uiteenzetten wat de Belastingdienst momenteel al doet op het zzp-dossier.
- Versterken en verbeteren handhaving op korte en lange termijn.
- Adresseren handelingsperspectieven ADR en ARK-rapport.
- Samenwerking met de buitenwereld: financieel dienstverleners, koepels/brancheorganisatie, NLA en UWV.
- Duiden wettelijk kader: bijvoorbeeld door betrekken financieel dienstverleners, inzet webmodule, delen van 'best practices' en communicatie.

In het gesprek op 12 oktober zullen wij de opzet nader toelichten.

In de gezamenlijke nota SZW/FIN/EZK voor het BWO op 19 oktober zal ook de voortgang op het wetgevende spoor (trekker SZW) worden opgenomen. De nota ontvangt u in de week van 17 oktober.

Planning

De planning voor de voortgangsbrief zzp in het najaar is als volgt:

Datum	Actie
Maandag 17 oktober	Aanleveren concept voor voortgangsbrief zzp
Woensdag 19 oktober	BWO SFIN/MSZW/MEZK
Vrijdag 4 november	Aanleveren CWIZO
Vrijdag 11 november	CWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO

Vrijdag 2 december

MR

Voor een gedetailleerde planning verwijs ik u naar bijlage 4 'planning tot aan CWIZO 11 november 2022'.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrief zzp. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep ZZP. De werkgroep persoonsgegevens komt wekelijks bij elkaar, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

woe 19/10, 14.15-15.00 uur

TER BESPREKING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Concerndirectie Fiscale en
Juridische Zaken

nota

Vorbereiding bwo 'werken als zelfstandige', 19 oktober 2022

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op woensdag 19 oktober van 14:15-15:00 uur spreekt u met de Minister van SZW en de minister van EZK over het dossier 'Werken als zelfstandige'. Het bwo is met ambtelijke ondersteuning. **Persoonsgegevens** zal aansluiten namens DGFZ en **Persoonsgegevens** namens DGBD. In de hoofdlijnenbrief arbeidsmarkt die op 5 juli jl. aan de Tweede Kamer is gestuurd is op het terrein van maatregelen voor werken met zzp'ers langs een drietal sporen maatregelen aangekondigd:

1. Inzetten op een gelijk spelveld voor contractvormen;
  2. Meer duidelijkheid creëren over de vraag wanneer gewerkt wordt als werknemer dan wel als zelfstandige buiten dienstbetrekking en het ondersteunen van werkenden om hun rechtspositie op te eisen;
  3. Het verbeteren van toezicht en handhaving op schijnzelfstandigheid.
- In het bwo zal de stand van de uitwerking voor spoor 2 en spoor 3 worden besproken.

Datum

14 oktober 2022

Notanummer

2022-0000254499

Bijlagen

1. Nota DGBD 2002-245853
2. Bouwstenen spoor 3
3. SZW Nota besprekpunten SZW
4. SZW nota voortgangsbrief
5. Beoordeling gezagsverhouding
6. Voortgang brede zzp dossier

Beslis- en besprekpunten

Tijdens het bwo zullen de contouren van de voortgangsbrief besproken worden. U wordt tijdens het overleg gevraagd akkoord te gaan met onderstaande twee beslispunten voor spoor 3. U wordt geadviseerd akkoord te gaan met beide beslispunten.

Beslispunten spoor 3 Handhaving

Beslispunt 1: voorgestelde denklijnen t.a.v. handhaving

Gaat u akkoord met de voorgestelde denklijnen en de daarop voorgestelde concretisering in relatie tot versterken en verbeteren van de handhaving¹ en afschaffing van het handhavingsmoratorium (bijlage 2)?

Beslispunt 2: samenwerking met de markt gezamenlijke verantwoordelijkheid ministeries

¹ De handhavingsactiviteiten van de Belastingdienst zijn gericht op het onderhouden en versterken van de compliance. Compliance is het zoveel mogelijk uit zichzelf nakomen van de regelgeving door belastingplichtigen. Het gaat hierbij om gedrag van zowel burgers als ondernemers. Om dat gedrag te beïnvloeden zet de Belastingdienst diverse middelen in zoals informatieverstrekking, voorlichting, boekenonderzoeken en opsporing.

Gaat u akkoord dat de ministeries (EZK, FIN, SZW) gezamenlijk optrekken en gesprekken aangaan met de markt (o.a. branches, financieel dienstverleners, sociale partners) in aanloop naar afschaffing van het handhavingsmoratorium?

Alkore

Bespreekpunten spoor 2 Verduidelijking wet- en regelgeving

- De voorstellen zijn in de interdepartementale werkgroep wetgeving zzp (SZW, J&V, FIN, Belastingdienst, NLA, UWV en EZK) besproken.
- Het belangrijkste bespreekpunt bij spoor 2 is de verdere invulling van de open norm "in dienst van".
- De verdere invulling van de criteria zullen moeten bijdragen aan verduidelijking zodat de wetgeving uiteindelijk zal bijdragen aan een betere handhaving.
- U kunt richting SZW aangeven dat voor de belastingdienst de invulling van de open norm "in dienst van" essentieel is voor een goede uitvoering van de handhaving.

Een verdere toelichting op de door SZW uitgewerkte voorstellen t.a.v. spoor 2 is opgenomen in bijlage 3.

Kernpunten

- In de hoofddijnenbrief en de kabinetsreactie op de rapporten van de Algemene Rekenkamer en de ADR is aangekondigd in het najaar met een voortgangsbrief zzp te komen.
- De aanpak van schijnzelfstandigheid is ook opgenomen in het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan (HVP)². In het HVP is opgenomen dat uiterlijk Q4 2022 de Tweede Kamer zal worden geïnformeerd over verbetering en intensivering van de publieksrechtelijke handhaving.
- Het kabinet kiest conform het coalitieakkoord ervoor om de komende tijd maatregelen te nemen langs drie lijnen om (de regels rondom) het werken met en als zelfstandige(n) meer toekomstbestendig te krijgen. De urgentie en de aard van de problematiek maakt dat de inzet op een specifieke lijn niet afhankelijk kan zijn van één van de andere lijnen, maar vereist wel dat de onderlinge samenhang bewaakt wordt.
- In het bwo van 19 oktober zullen de contouren van de voortgangsbrief zzp worden besproken.
- De contouren van spoor 1 (gelijker speelveld) en 2 (duidelijkere wetgeving) worden opgesteld door SZW. De nota van SZW is ontvangen en als bijlage 3 toegevoegd.
- De contouren voor spoor 3 (verbetering toezicht en handhaving) zijn opgenomen in de bouwstenennotitie in bijlage 2. De kern van de voorgestelde aanpak leest u terug op slide 2 en 3, de voorgestelde activiteiten onderscheiden naar versterken en verbetering (korte termijn) en afschaffen handhavingsmoratorium (wat langere termijn) op slide 7 respectievelijk 12.
- In de voortgangsbrief zal de samenhang tussen de 3 sporen tot uitdrukking komen.
- Op donderdag 20 oktober heeft minister SZW een CD arbeidsmarktbeleid. Dit biedt een gelegenheid om de stand van zaken op het onderwerp te schetsen, zij het dat op de inhoud van de voortgangsbrief niet te veel vooruit kan worden gelopen omdat veel punten momenteel nog worden uitgewerkt.

² Maatregel 4.1H4 van het Nederlandse Herstel en veerkrachtplan, oktober 2022

- Het tweeminutendebat zzp (CD 30/6) staat voorlopig gepland in week 44 (31 oktober).

Toelichting

Beslispunt 1: voorgestelde denklijnen t.a.v. handhaving (spoor 3)

- Er is sprake van een complex dossier en er zijn geen makkelijke oplossingen.
- De inzet is (1) het versterken en verbeteren van toezicht op de korte termijn en (2) scenario's geven voor het afschaffen van het handhavingsmoratorium uiterlijk per 1 januari 2025.
- Het versterken en verbeteren van het toezicht vindt plaats binnen de bestaande handhavingsstrategie van de Belastingdienst.
- Uit het ADR-rapport is gebleken dat de kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit op dit moment nog niet op het gewenste niveau is en de realisatie van uren achterblijft bij de planning. Reeds gedurende dit jaar is en zal de effectieve inzet van de beschikbare capaciteit worden vergroot. Het doel is dat zo snel mogelijk wordt toegewerkt naar een volledige inzet van de gereserveerde capaciteit (80 fte).
- Doel is om op 1 januari 2023 een werkbare situatie te creëren rekening houdend met de huidige wet- en regelgeving.
- Dit zal naarmate het moment dichterbij komt dat het handhavingsmoratorium wordt afgeschaft, zonder aanvullende maatregelen, naar verwachting leiden tot dezelfde problematiek als in 2016 (o.a. grote druk op vooroverleg).
- De uiteindelijke handhaafbaarheid is mede afhankelijk van de uitkomsten van spoor 1 en 2: dat maakt dat in de opzet van de handhaving zonder moratorium gestreefd wordt naar een werkbare situatie voor de Belastingdienst waarbij de vooronderstelling is dat door (op termijn) gewijzigde wet- en regelgeving, bij eenzelfde inzet vanuit de Belastingdienst de handhaafbaarheid toeneemt en daarmee de werkbaarheid van de situatie. Dit moet uit een toekomstige uitvoeringstoets blijken.
- Om de problematiek uit 2016 te voorkomen wordt voorgesteld samenwerking met de markt te zoeken en te komen tot het helpen duiden van het huidige wettelijke kader.

Beslispunt 2: samenwerking met de markt gezamenlijke verantwoordelijkheid ministeries (spoor 3)

- De voorgestelde mitigerende maatregelen³ vragen medewerking vanuit de markt (inclusief het risico dat (een deel van) de markt dit niet (h)erkent).
- Het in beweging krijgen van de markt is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de 3 ministeries EZK, FIN en SZW.
- De markt moet invulling geven aan haar eigen verantwoordelijkheid; samenwerking met de buitenwereld is daarbij essentieel: opdrachtgevers, opdrachtnemers, maar ook koepels/brancheorganisatie, (financieel, fiscaal of anderszins) dienstverleners en andere toezichthouders (NLA en UWV);
- De Rijksverheid in de rol van grote opdrachtgever is ook een van de marktpartijen waarmee in overleg wordt getreden.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrief zzp. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De

³ Mitigerende maatregelen zijn samenwerking met de markt en duiden van het huidige wettelijke kader

interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep ZZP op persoonsgegevens die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing. Spoor 1 (waar dit BWO niet over gaat) omvat o.a. de afbouw van de zelfstandigenaftrek en de verplichte AOV voor zzp'ers, waarover u eerder bent geïnformeerd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

DBA | Belastingdienst

Normalisering toezicht op kwalificatie arbeidsrelatie

Bouwstenen voortgangsbrief zzp (najaarsbrief) spoor 3

Handhaving DBA Belastingdienst

(versie 1.0)

Project Handhaving DBA

14 oktober 2022

Voor u ligt het document: “Bouwstenen najaarsbrief spoor 3, Handhaving DBA Belastingdienst”. In dit stuk geven wij een overzicht van de elementen (bouwstenen) die als input dienen voor de op te stellen najaarsbrief (in samenwerking met de ministeries van SZW en EZK) en voortkomen uit het project “Handhaving DBA” dat binnen de Belastingdienst is opgestart.

In dit document hebben wij de relevante elementen opgesomd die in aanloop naar de najaarsbrief in de komende weken nader worden uitgewerkt/geconcretiseerd zodat deze kunnen worden opgenomen in de eerdergenoemde brief.

In dit stuk gaan we achtereenvolgens in op de uitgangspunten en context, de voorgestelde denklijnen op de onderkende gebieden “Versterken en verbeteren van handhaving” en “Afschaffen handhavingsmoratorium”. We sluiten af met een overzicht van nog te verrichten activiteiten;

Belangrijke noties:

- *De input ziet op spoor 3: de handhaving vanuit de Belastingdienst: dat krijgt vorm in de context dat spoor 1 en 2 nog lopen: voor een effectieve en efficiënte handhaving zijn wij afhankelijk van goed uitvoerbare wetgeving. Die sporen leiden pas later (volledig) tot resultaat. Hoewel uitdagend in die context kunnen we wel een aantal stappen zetten;*
- *Binnen het project hanteren wij de term handhaving in de huidige (brede) definitie.* Ten tijde van het afkondigen van het handhavingsmoratorium zag de term “handhaving” op een enge definitie van het begrip ‘handhaving’ (enkel gericht op corrigerende handelingen).*

Een belangrijke component in de voorgestelde denklijnen in relatie tot het afschaffen van het handhavingsmoratorium is de veronderstelde samenwerking met “de markt”. Teruggaan naar “normalisering van de handhaving” betekent immers ook terug naar de redelijke verdeling van verantwoordelijkheden op het thema. Daarbij hoort het invulling geven aan verantwoordelijkheden door opdrachtgevers en opdrachtnemers, koepels, dienstverleners en andere betrokken partijen.

In die context is het belangrijk aan te geven dat hierbij ook naar de overheid in de rol van opdrachtgever zal worden gekeken en hoe die zelf invulling geeft aan die verantwoordelijkheden.

Hoe wij daar mee om gaan zal een belangrijk signaal kunnen (of moeten) zijn richting markt.

Het document als zodanig is geschreven vanuit het inzicht geven in de bouwstenen. Nadere uitwerking en concretisering volgt. Deze opzet maakt dat een uitgebreidere toelichting is opgenomen op de achterliggende slides.

Projectteam Handhaving DBA

*“Dienstverlening, toezicht en opsporing duidt de Belastingdienst in brede zin als handhaving, zijnde ‘al hetgeen bijdraagt aan regelnaleving door belastingplichtigen’.

Een korte toelichting op de kansen en bedreigingen op beide aandachtsgebieden:

“Versterken en verbeteren van handhaving”:

- De voorstellen dragen op korte termijn bij aan “een werkbare situatie”;
- Deze situatie zal, zonder mitigerende maatregelen in aanloop naar het moment van het afschaffen van het handhavingsmoratorium, onwerkbaar worden als gevolg van onhoudbare druk op “vooroverleg”.

“Afschaffen handhavingsmoratorium”

- De voorstellen moeten bijdragen aan een “enigszins werkbare situatie” gegeven de context dat sporen 1 en 2 nog niet volledig tot de gewenste aanpassingen en wet- en regelgeving hebben geleid: dit vergt een andere benadering en sturing;
- Het realiseren van de beoogde situatie is sterk afhankelijk van de mogelijkheden tot samenwerking met “de markt” en het gezamenlijk acteren op dit dossier vanuit de samenwerkende ministeries.

Een uitgebreidere toelichting is opgenomen op de achterliggende slides.

- Het aantal belastingplichtigen waarbij DBA problematiek speelt is zeer groot, de Belastingdienst kan geen uitspraak doen op alle individuele arbeidsrelaties;
- De verwachtingen zijn te veel gericht op de Belastingdienst (“hoeder van de arbeidsmarkt, verantwoordelijk voor gelijk speelveld”);
- De markt moet de eigen verantwoordelijkheid invulling geven: samenwerking met de buitenwereld is daarbij essentieel: opdrachtgevers, opdrachtnemers, maar ook koepels/brancheorganisatie, (financieel, fiscaal of anderszins) dienstverleners en andere partners (NLA en UWV);
- Daarbij helpt een nadere duiding van het wettelijk kader: bijvoorbeeld door het betrekken van fiscaal dienstverleners, het delen van ‘best practices’, communicatie en de inzet van de webmodule (met aanpassing/verbetering);
- De duiding van de arbeidsrelatie vergt een holistische benadering op de feiten en omstandigheden gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. Dit maakt de **veronderstelde zekerheid vooraf** (modelovereenkomsten, individueel vooroverleg, gebruik webmodule als indicatie) lastig. Op basis van de ervaringen tot nu toe is er altijd sprake van een verschil tussen beschreven feiten en omstandigheden aan “de voorkant” en de concrete uitvoering van werkzaamheden. Er zou meer ingezet moeten worden op de beheersing van processen door opdrachtgevers en opdrachtnemers in relatie tot inhuur en daaraan te koppelen voorspelbaarheid in onze handhaving;
- Er is sprake van een mismatch tussen externe verwachtingen en de mogelijkheden die de Belastingdienst heeft en de concrete invulling/opvolging van door de Belastingdienst (toegezegde) externe verwachtingen;
- De Belastingdienst maakt onvoldoende concreet wat gedaan wordt op dit dossier: dat geldt in algemene zin, maar specifiek ook op de “politiek/maatschappelijke dossiers”;
- Dit is met name relevant omdat het (politieke) beeld hoofdzakelijk wordt gevoed door een relatief kleine groep “politiek/maatschappelijke dossiers”;
- De motivatie om actief aan de slag te gaan met het onderwerp onder medewerkers lijkt tanende door gebrek aan perspectief op het dossier en gebrek aan uitvoerbare en handhaafbare regelgeving. Dit komt tot uiting in een (relatief) behoorlijk verloop onder de (ook nieuw geworven) medewerkers. Een actuele en onderbouwde analyse van onderliggende oorzaken op genoemde elementen is (nog) niet beschikbaar;
- Onder andere als gevolg van het handhavingsmoratorium heeft de Belastingdienst geen inzicht in de “compliance gap”. Zicht op omvang en aard van risico’s is daarom beperkt en gestoeld op individuele casussen. Daarnaast ontbreekt op dit moment een gestructureerd zicht op de omvang van de totaalpopulatie en de toedeling aan branches (wordt niet ondersteunt in de IV-voorzieningen). Gezien de strakke deadline van het project heeft geen data-analyse plaats kunnen vinden (dat zal vorm moeten krijgen in opvolging van het project).

- Er is sprake van een complex dossier en er zijn geen makkelijke oplossingen ,maar niets doen is geen optie;
- De samenhang in de 3 door het kabinet onderkende en in gang gezette sporen vormt het uitgangspunt voor dit project: sporen 1 en 2 moeten bijdragen aan beter handhaafbare wet- en regelgeving;
- Het project handhaving DBA is onder stoom en kokend water tot stand gekomen, waarbij er te veel te doen is/was in (te) weinig tijd;
- Samen met veel betrokken collega's is gekeken naar activiteiten die ingezet kunnen worden op het “vlot” trekken van het dossier (waarbij in werkgroepen onderwerpen zijn uitgezocht en tot activiteiten zijn “vertaald”);
- Het gaat daarbij om het versterken en verbeteren van de handhaving op korte en wat langere termijn:
  - Versterken en verbeteren van handhaving op de korte termijn;
  - Scenario's voor het afschaffen van het handhavingsmoratorium uiterlijk op 1 januari 2025.
- In de voorgestelde oplossingsrichtingen op bovenstaande onderwerpen worden de geïdentificeerde activiteiten in een mix benoemd;
- Hierbij worden de handelingsperspectieven vanuit het ADR- en ARK-rapport geadresseerd (voor zover van toepassing op “spoor 3”);
- Om echt te kunnen bewegen in dit dossier zal de samenhang in de geïdentificeerde activiteiten geborgd moeten worden, het geïsoleerd oppakken van een activiteit zal onvoldoende effect hebben om op het dossier daadwerkelijk stappen te kunnen zetten;
- Vanuit de uitvoeringscoördinatie is er ten aanzien van een aantal voorstellen zorg over de uitvoerbaarheid, samenhang en consistentie in de handhavingaanpak, wet- en regelgeving en de bijdrage van het voorstel aan het uiteindelijke doel van het project. Een aantal voorstellen wordt echter wel kansrijk geacht;
- De uiteindelijke “handhaafbaarheid” op het onderwerp is sterk afhankelijk van de uitkomsten van spoor 1 en 2: dat maakt dat in de opzet van de handhaving zonder moratorium van de Belastingdienst gestreefd wordt naar een “enigszins werkbare situatie” waarbij de vooronderstelling is dat door (op termijn) gewijzigde wet- en regelgeving, bij eenzelfde inzet vanuit de Belastingdienst de handhaafbaarheid toeneemt en daarmee de “werkbaarheid” van de situatie. Daarbij worden de volgende gradaties onderscheiden:

Werkbaarheid	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Beperkt	Niet
--------------	--------------	-------------------	-----------	---------	------

- Het versterken (en verbeteren) van de handhaving vindt plaats binnen de bestaande handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Doel is om op 1 januari 2023 een, naar verwachting, “in redelijke mate” werkbaar situatie te creëren. Dit zal naarmate het moment dat het handhavingsmoratorium wordt afgeschaft, zonder aanvullende maatregelen, echter donkerrood kleuren qua werkbaarheid;
- Dit is met name een gevolg van:
  - De toenemende behoefte aan “zekerheid” naarmate de afschaffing van het handhavingsmoratorium dichterbij komt: uit een eerdere analyse inzake de uitvoerbaarheid daarvan is gebleken dat dit feitelijk tot een onwerkbaar situatie zal leiden;
  - De versterkte en verbeterde handhaving zal daarbij een extra aanzuigende werking hebben op de wens tot “zekerheid” (en dus vooroverleg);
  - Wet- en regelgeving zijn in deze fase nog niet aangepast: zonder “wenkend perspectief” zal de interne motivatie (en daarmee inzet) van personeel verder onder druk komen te staan;
  - Dit wordt versterkt door een toenemende (en uiteindelijk onthoudbare) druk op het vooroverleg.
- Vanuit de inventarisatie van activiteiten kan primair onderscheid gemaakt worden in direct inzetbare, te ontwikkelen en ondersteunende maatregelen:
  - De direct toepasbare activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Realiseer wat je belooft en houdt daarbij rekening met externe verwachtingen (en het managen daarvan);
    - Zicht op de populatie en samenstellen mix van handhavingsinstrumenten vanuit handhaving;
    - Concretiseren handhavingscommunicatie gericht op nalevingsgedrag.
  - De te ontwikkelen activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Het thema DBA onderdeel maken van de steekproefposten (zowel MKB als GO);
    - Concretiseren samenwerking partners (waaronder NLA en UWV, waarbij nadrukkelijk rekening moet worden gehouden met de rollen van genoemde partners);
    - “Doorontwikkeling” gebruik aanwijzingen.
  - De ondersteunende activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Communicatie extern;
    - Communicatie intern.

Het versterken (en verbeteren) van de handhaving vindt plaats binnen de bestaande handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Doel is om op 1 januari 2023 een, naar verwachting, “in redelijke mate” werkbaar situatie te creëren. Dit zal naarmate het moment dat het handhavingsmoratorium wordt afgeschaft, zonder aanvullende maatregelen, echter donkerrood kleuren qua werkbaarheid.

Direct toepasbare activiteiten

Realiseer wat je belooft:

- Leververplichting “gestickerde” capaciteit;
- Regie op brede dossier;
- Specifiek aandacht “politieke” dossiers.

Zicht op de populatie:

- Inzicht in populatie en gedrag;
- Concretiseren handhavingsaanpak;
- Plotten inzet instrumentarium in “de breedte”.

Concretiseren handhavingscommunicatie

- “Vertalen” jurisprudentie;
- Delen “good practises”
- Delen zogenoemde “safe havens”.

Te ontwikkelen activiteiten

Steekproefposten

- Onderscheid GO en MKB;
- Nulmeting compliance gap;
- Zicht op risico's.

Concretiseren samenwerking partners

- Processen informatie-uitwisseling;
- Samenwerking in uitvoering (gegeven de rollen);
- Verkennen mogelijkheden interventieteam (vanuit rollen).

Doorontwikkeling aanwijzingen

- Mogelijkheden gebruik op entiteitsniveau;
- Mogelijkheden gebruik op brancheniveau;
- Mogelijkheid koppeling aanwijzing aan opheffen handhavingsmoratorium.

Ondersteunende activiteiten

Externe communicatie

- Grote verhaal verteld door boegbeelden;
- Stakeholdermanagement (managen verwachtingen);
- “Toewerken” opheffing handhavingsmoratorium.

Interne communicatie

- Meenemen medewerkers in ontwikkelingen;
- Analyseren en adresseren “emoties”;
- Bieden “wenkend” perspectief.

Werkbaarheid voorgestelde oplossing

1 januari 2023

1 januari 2025

Toelichting werkbaarheid voorgestelde oplossing

Extern perspectief

- Behoefte “zekerheid” neemt toe richting moment afschaffen moratorium;
- Extra aanzuigende werking op “zekerheid” vooraf door intensivering/herijking handhaving;
- Extra druk op processen om “zekerheid” te verschaffen.

Intern perspectief

- Zonder wenkend perspectief geen verbetering betrokkenheid; (zelfde wet- en regelgeving is nog van toepassing);
- Dit wordt versterkt door extra druk op processen om “zekerheid” te verschaffen.

De verwachting is dat bij het opheffen van het handhavingsmoratorium de behoefte aan “zekerheid” vooraf in de arbeidsmarkt weer zal toenemen en de aanwezige capaciteit bij de Belastingdienst zal moeten worden ingezet op de beantwoording van een sterk toenemende hoeveelheid vragen aan de voorkant, zoals aanvragen vooroverleg, het beoordelen van modelovereenkomsten en verzoeken beschikking verzekeringsplicht. Dit heeft echter beperkt toegevoegde waarde gegeven de holistische benadering en de duiding van feiten en omstandigheden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Om op termijn een werkbare situatie mogelijk te maken, zal op een andere benadering gestuurd moeten worden, immers het wettelijk kader is na afschaffing van het handhavingsmoratorium slechts in beperkte mate aangepast.

Een verdere aanpassing van het wettelijk kader zal op termijn bijdragen aan een betere handhaafbaarheid. Voor de periode tot aan dat moment is “het roeien met de riemen die we hebben”. Daarom is de “werkbaarheid” op moment van afschaffing van het handhavingsmoratorium op “oranje” ingeschat (“enigszins werkbaar”) hetgeen ondersteund wordt door de onderkende activiteiten. Overigens biedt dit uitgangspunt mogelijk ook ruimte in het vinden van oplossingen (keuze bij inzet instrumentarium).

Ambitie werkbaarheid voorgestelde scenario's opheffen handhavingsmoratorium: geïsoleerd gezien

Handhaafbaarheid in context ambities aanpassingen wet- en regelgeving

Realisatie aanpassingen wet- en regelgeving (spoor 1 en 2)

Werkbaarheid/handhaafbaarheid (spoor 3)

Op weg naar het afschaffen van het handhavingsmoratorium blijven we handhaven conform het in gang gezette “versterkte en verbeterde handhaving”. Om te voorkomen dat we na het opheffen van het moratorium in een onwerkbaar situatie terechtkomen zullen we direct na 1 januari 2023 een traject moeten opstarten om een enigszins werkbaar situatie te realiseren na afschaffing. Daarbij zijn 2 relevante aspecten onderkend:

- Samenwerking met de markt;
- Helpen duiden van het wettelijk kader.

Deze elementen kunnen ook in onderlinge samenhang worden gezien waardoor er feitelijk 3 denklijnen (scenario's) ontstaan in aanvulling op het basisscenario. Overigens lijkt een scenario waarbij alleen geholpen wordt de wettelijke kaders nader te duiden (voor zover als mogelijk) en dus geen actieve samenwerking met de markt wordt gezocht relatief kansloos. Dit omdat “het voorkomen van onrust” in de markt een belangrijk uitgangspunt is. Het lijkt onrealistisch dat deze veronderstelde “onrust” in voldoende mate wordt voorkomen zonder samenwerking met die markt.

Daarbij krijgt de samenwerking met UWV en de NLA nog specifieke aandacht. Samen met deze partners moet worden verkend hoe de samenwerking (ieder vanuit de eigen rol) geïntensiveerd kan worden. Te denken valt aan een vorm van samenwerking waar ieder vanuit eigen rol en (informatie)positie een bijdrage kan leveren (passend binnen AVG en AP). Ook een eventuele samenwerking binnen of bijdrage aan het te verkennen “interventieteam” kan worden bekeken. Vanuit de Belastingdienst kunnen “prangende” dossiers specifieke aandacht krijgen (denk aan dossiers waarbij maatschappelijk gezien de meeste onrust bestaat of waar opdrachtnemers in een “achterstandspositie” verkeren).

Rekening houdend met het bovenstaande zijn alsdan 3 “invalshoeken” te onderkennen:

- Actieve samenwerking markt: betrokken partijen willen en kunnen voldoen aan de fiscale verplichtingen;
- Specifieke aandacht: Dat deel van de markt dat extra aandacht nodig heeft van de Belastingdienst (en partners) om aan de (fiscale) verplichtingen te voldoen;
- Basisscenario: de klantbehandeling krijgt “regulier” vorm (waarbij geen sprake is van bijzondere voorinformatie).

De concrete inzet van capaciteit en inzet van handhavingsinstrumenten kan dan langs deze 3 invalshoeken vorm krijgen.

De genoemde elementen (“samenwerking met de markt” en “helpen duiden wettelijk kader”) worden op de volgende slides nader toegelicht. De verdere uitwerking en concretisering hiervan krijgt de komende 2 weken vorm. Daarbij wordt een “over de hand” weging op de haalbaarheid/uitvoerbaarheid van de geplote activiteiten toegepast. Het daarvoor (voorlopig) opgestelde beoordelingskader is op een latere slide opgenomen.

Indien de door de uitvoeringscoördinatieesignaleerde zorg inzake een aantal van de opgenomen activiteiten zich concreet manifesteert, worden deze zorgen geëxpliciteerd. Als door de planning bepaalde noodzakelijke activiteiten niet (voldoende) kunnen worden uitgevoerd, zullen deze activiteiten worden toegelicht. Er wordt dus expliciet aangegeven wat wel en wat niet mogelijk is geweest in de beschikbare tijd.

Essentieel in dit denken is invulling kunnen geven aan de samenwerking met “de markt” (denk aan opdrachtgevers, opdrachtnemers, koepels, dienstverleners etc.) en de bereidheid vanuit “de markt” om hier op in te gaan. Hier ligt een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ministeries SZW, EZK en Financiën. Stakeholdermanagement (waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande overlegstructuren) is daarbij essentieel. De looptijd van het project is te kort geweest om daar al concreet invulling aan te geven. Deze verkenning heeft dan ook hoge prioriteit indien ingestemd wordt met deze denkrichting.

- Ook in de situatie na afschaffing van het handhavingsmoratorium blijft handhaving plaatsvinden binnen de bestaande handhavingsstrategie van de Belastingdienst. Doel is om vanaf 1 januari 2025 (of zoveel eerder als mogelijk) een, naar verwachting, “enigszins” werkbare situatie te creëren. Dit in aanloop naar voltooiing van sporen 1 en 2;
- De geïnterviewde activiteiten worden primair geplaatst op de 2 onderkende elementen:
  - Samenwerking met de markt;
  - Helpen duiden van het wettelijk kader.
- Bij het **samenwerken met de markt** wordt onderscheid gemaakt in te ontwikkelen en ondersteunende maatregelen:
  - De te ontwikkelen activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Social responsibility als driver voor DBA;
    - Werken aan beheersing;
    - Zicht op schrijnende gevallen.
  - De ondersteunende activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Communicatie extern;
    - Ondersteunende activiteiten.
- Bij het **helpen duiden van het wettelijk kader** wordt onderscheid gemaakt in te ontwikkelen en ondersteunende maatregelen:
  - De te ontwikkelen activiteiten worden primair onderscheiden in activiteiten gericht op:
    - Verkenning out of the box ideeën;
    - Uitingen inzake duiding wettelijk kader;
    - Actieve communicatie.
  - De ondersteunende activiteit richt zich primair op:
    - Communicatie strategie langere termijn.

Ook in de situatie na afschaffing van het handhavingsmoratorium blijft handhaving plaatsvinden binnen de bestaande handavingsstrategie van de Belastingdienst. Doel is om vanaf 1 januari 2025 (of zoveel eerder als mogelijk) een, naar verwachting, “enigszins” werkbare situatie te creëren. Dit in aanloop naar voltooiing van sporen 1 en 2;

Samenwerking markt

Direct toepasbare activiteiten

Te ontwikkelen activiteiten

Social responsibility als driver voor DBA:

- Gezamenlijk statement opstellen (MinSZW/MinFin/MinEzk);
- Vooroverleg -en modelovereenkomsten- op brancheniveau;
- “De Rijksoverheid” als rolmodel voor social responsibility.

Werken aan beheersing :

- Realistische verdeling van verantwoordelijkheden markt – Belastingdienst;
- Gebruik maken van ontwikkelingen in de markt;
  - Bijdragen aan “zelfredzaamheid” van de markt;
  - Raamwerk beheersing, keurmerk;
  - Betrokkenheid dienstverleners;
- Voorspelbaarheid in onze handhaving.

Zicht op “prangende” gevallen

- Selecties (objectieve criteria);
- Signalen (samenwerking partners);
- Meldpunt DBA.

Ondersteunende activiteiten

Externe communicatie

- Concretiseren stakeholdersmanagement;
- Statement verwachtingen;
- Kenbaarheid impact “onze handhaving”.

Ondersteunende activiteiten

- Verkennen inzet inkeerregeling;
- Altijd meer dan één opdrachtgever binnen een branche bezoeken

Duiden wettelijk kader

Direct toepasbare activiteiten

Te ontwikkelen activiteiten

Verkenning out of the box ideeën:

- Delegeren “afgeven beschikking verzekeringsplicht” FD;
- Inzet van subsidie betrokkenheid FD bij duiden arbeidsrelatie/flexibilisering;
- Goedkeuringsbesluit ten aanzien van gezag voor fiscale beoordeling.

Uitingen inzake duiding wettelijk kader:

- Game/app;
- Publicatie aanwijzingen;
- Situatiebeschrijvingen waarin zelfstandigheid acceptabel is.

Actieve communicatie

- Uitleg middels webinars recente jurisprudentie;
- Kennissessies FD's.

Ondersteunende activiteiten

Externe communicatie

- Communicatie strategie langere termijn:
Uitgebreide communicatie duiden wettelijk kader

Met betrekking tot de bouwstenen dienen de volgende stappen in ieder geval nog gezet te worden:

- Nader concretiseren voorgestelde activiteiten, inclusief (waar van toepassing) een analyse op budgettaire gevolgen;
- De haalbaarheid/uitvoerbaarheid van - met name de te ontwikkelen - activiteiten nader beschouwen;
Vanuit de uitvoeringscoördinatie is ten aanzien van een aantal voorstellen zorg over de uitvoerbaarheid, samenhang en consistentie in de handhavingsaanpak, wet- en regelgeving en het uiteindelijke doel van het project, alsmede het tijdpad waarin de volgende stappen geconcretiseerd worden. Zie ook de eerdere opmerking op slide 7.
- De samenloop met andere middelen (OB en IH) moet nog nader geconcretiseerd worden.
- Bij de verdere uitwerking zullen de voorstellen ook “gewogen” worden waarbij onderstaande beoordelingscriteria vooralsnog het uitgangspunt vormen:
Onderstaande teksten worden nog aangepast op basis van ontvangen reacties.

Criteria	Categorie	Toelichting	Oordeel				
			++	+	+/-	-	--
Politiek	Doelstelling	Draagt bij aan verstrekte of verbeterde handhaving, dan wel is ondersteunend aan het afschaffen van het handhavingsmoratorium.	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
	Snelheid implementatie	De termijn waarop de activiteit “inzetbaar” is.	Direct (< 1 maand)	Korte termijn (< 2 maanden)	Middellange termijn (< 6 maanden)	Lange termijn (< 24 maanden)	Na 01-01-2025 (> 24 maanden)
Extern	Draagvlak	De activiteit draagt bij aan het creëren van draagvlak bij opdrachtgevers en opdrachtnemers (“flankerende maatregel”).	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
	Werkbare situatie	De activiteit draagt bij aan een voor opdrachtgevers en opdrachtnemers werkbaar situatie (praktisch uitvoerbaar en concreet toepasbaar)	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
Intern	Uitvoerbaar	De activiteit is uitvoerbaar op basis van de uitgangspunten van de uitvoeringstoets (“weging op de hand”)	Uitvoerbaar	-	Neutraal	-	Niet uitvoerbaar
	Werkbare situatie	De activiteit draagt bij aan een voor de belastingdienstmedewerker werkbaar situatie en appelleert aan de intrinsieke motivatie	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
Overig	Strategie Belastingdienst	De activiteit ondersteunt de strategische uitgangspunten van de Belastingdienst	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
	Juridische juistheid	De activiteit draagt bij aan de juridische zuiverheid van de uitkomst	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
	Ondersteuning keuzeprocess	De activiteit helpt binnen het keuzeprocess capaciteit gericht in te zetten (“responsief handhaven”)	In hoge mate	In redelijke mate	Enigszins	Niet	Negatief effect
	Realisatie	De “maakbaarheid” van de activiteit	Eenvoudig	Relatief eenvoudig	Neutraal	Enigszins lastig	Moeilijk

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

DG Belastingdienst

Persoonsgegevens

nota

concept Kamerbrief voortgang zzp

Datum

28 oktober 2022

Notanummer

2022-0000268377

Bijlagen

1. Nota 2022-254499
2. Concept voortgangsbrief

Aanleiding

In de kabinetsreactie op de rapporten van de ARK en ADR die op 24 juni jl. aan de Tweede Kamer is gestuurd, heeft u toegezegd de Tweede Kamer in het najaar samen met de ministers van SZW en EZK een gezamenlijke brief te sturen over 'werken als zelfstandige'.

In de hoofdlijnenbrief arbeidsmarkt die op 5 juli jl. aan de Tweede Kamer is gestuurd zijn op het terrein van maatregelen voor werken met zzp'ers langs een drietal sporen maatregelen aangekondigd:

1. Inzetten op een gelijk spelveld voor contractvormen;
2. Meer duidelijkheid creëren over de vraag wanneer gewerkt wordt als werknemer dan wel als zelfstandige buiten dienstbetrekking en het ondersteunen van werkenden om hun rechtspositie op te eisen;
3. Het verbeteren van toezicht en handhaving op schijnzelfstandigheid.

Bijgaand treft u hiervoor de concept Kamerbrief aan. De hoofdlijnen van de conceptbrief zijn besproken tijdens het bewindspersonenoverleg op woensdag 19 oktober tussen u, de Minister van SZW en de Persoonsgegevens

Persoonsgegevens van EZK. Deze versie betreft een conceptversie die nog verder wordt aangescherpt en waarover nog verdere afstemming plaatsvindt.

02.11.22

Ahluw

Mu

Beslispunten

Ten aanzien van het verbeteren van toezicht en handhaving op schijnzelfstandig (lijn 3) bestaat de brief uit 3 elementen:

1. Overzicht stand van zaken handhaving in de periode januari tot en met september 2022
2. Versterken en verbeteren handhaving op korte termijn
3. Voorbereiding afschaffing handhavingsmoratorium per uiterlijk 1 januari 2025

Hierbij leggen wij zes beslispunten aan u voor die bij de uitwerking van lijn 3 zijn opgekomen.

Beslispunt 1: concept Kamerbrief

- Kunt u zich vinden in de contouren van de concept Kamerbrief? Heeft u aanvullingen/wijzigingen op de conceptbrief?

Akkoord

Beslispunt 2: ambitie kabinet

- Straalt de Kamerbrief de juiste ambitie uit in relatie tot het verbeteren en versterken van handhaving op korte termijn?

Lopende onderhandelingen

Beslispunt 4: huidige activiteiten

- Geeft de Kamerbrief voldoende beeld van de activiteiten die momenteel door de Belastingdienst worden uitgevoerd op het dossier kwalificatie arbeidsrelaties?

Beslispunt 5: datum opheffing handhavingsmoratorium

- Gaat u akkoord om de ambitie het handhavingsmoratorium uiterlijk per 1 januari 2025 op te heffen ongewijzigd te laten?

Beslispunt 6: actieve openbaarmaking

- Gaat u akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's op het moment dat de Kamerbrief ingediend wordt?

Kernpunten

- Bijgaande conceptbrief betreft de voortgangsbrief zzp zoals toegezegd in de kabinetsreactie op de rapporten van de Algemene Rekenkamer en de ADR en de hoofdlijnenbrief arbeidsmarkt van SZW.
- De kernpunten van de brief zijn besproken in het bewindspersonenoverleg tussen SZW, FIN en EZK op 19 oktober jl.
- In de voortgangsbrief wordt de stand van zaken rondom de uitwerking van maatregelen op zzp terrein geschetst:
  1. Een (korte) update over maatregelen gericht op een gelijk spelveld tussen werknemers
    - i) Afbouw zelfstandigenaftrek, afschaffing van de FOR;
    - ii) AOV voor zelfstandigen;
    - iii) Collectief onderhandelen voor zzp'ers; en
    - iv) De positie van zzp'ers binnen de SER.
  2. Verduidelijking van de regels rondom de kwalificatie van de arbeidsrelatie
    - i) Verduidelijking van criterium "werken in dienst van";
      - Uiteenzetten van doelen, (wettelijk) kader, uitgangspunten en de uitwerking hoofdelementen voor verduidelijking van het criterium "werken in dienst van" (gezag).
    - ii) Rechtsvermoeden van arbeidsovereenkomst gekoppeld aan uurtarief;
      - Uitwerking van belangrijkste elementen binnen rechtsvermoeden en onderbouwing beoogde werking en effectiviteit van de maatregel.
    - iii) Webmodule.
      - Korte update over instrument van de webmodule.

3. Inzet op handhaving (vormgeving versterking en verbetering handhaving en voorbereiding afschaffing handhavingsmoratorium per uiterlijk 1/1/25)

- i) uitvoering handhaving in periode januari tot en met september 2022
- ii) versterken en verbeteren handhaving op korte termijn

- Met handhaving wordt gedoeld op alle instrumenten die de Belastingdienst in kan zetten om de compliance te bevorderen, lopend van het geven van voorlichting tot het doen van opsporing.
- Focus op handhaving van situaties waar grote onzekerheid is over de juistheid.

- iii) voorbereiding afschaffing handhavingsmoratorium per uiterlijk 1 januari 2025

- Samenwerking met de markt.
- Scenario's zijn nog in ontwikkeling waardoor bijsturing in de toekomst mogelijk is.

- Er is op dit moment nog geen budgettaire dekking. Op hoofdlijnen dient hierover duidelijkheid te zijn voordat deze brief naar de CWIZO kan worden verstuurd. Het gesprek hierover tussen projectteam, C&F, FEZ en DGFZ loopt. Dit heeft tot gevolg dat in de brief alleen gesproken kan worden over een ambitie en nog geen toezeggingen kunnen worden gedaan.

Proces

- In afstemming met de stuurgroep zzp is afgelopen donderdag 27 oktober de conceptversie van de najaarsbrief inclusief lijn 3 handhaving gedeeld met SZW, EZK en de sociaal partners. Dit ter voorbereiding op het overleg dat maandag 31 oktober 2022 met de sociaal partners heeft plaatsgevonden;
- Algemene reflectie vanuit dit overleg is dat de geïdentificeerde activiteiten gewaardeerd worden, maar dat deze duidelijker gepositioneerd kunnen worden.

Lopende onderhandelingen

- Bijgaande versie betreft de naar aanleiding van het overleg aangepaste versie.
- Op 1 november wordt de concept-voortgangsbrief besproken in de interdepartementale stuurgroep zzp (SZW, BD, FIN, EZK, UWV en NLA). De inbreng die daar geleverd wordt zal voor zover mogelijk nog verwerkt worden.
- Beoogd is de brief op vrijdag 4 november te versturen voor bespreking in de CWIZO van vrijdag 11 november.
- Moment van bespreking in ministerraad staat gepland op vrijdag 2 december.
- Er zal de komende dagen nog gewerkt worden aan een consistente stijl van de brief.

Toelichting

Beslispunt 1: concept Kamerbrief

- De kernpunten van de brief zijn besproken in het bewindspersonenoverleg tussen SZW, FIN en EZK op 19 oktober jl.
- De inzet op lijn 3 is (1) het versterken en verbeteren van handhaving op de korte termijn en (2) scenario's geven voor het afschaffen van het handhavingsmoratorium uiterlijk per 1 januari 2025.
- Doel is om vanaf tweede kwartaal 2023 een "in redelijke mate werkbare situatie" te creëren rekening houdend met de huidige wet- en regelgeving.
- Dit zal naarmate het moment dichterbij komt dat het handhavingsmoratorium wordt afgeschaft, zonder aanvullende maatregelen, naar verwachting leiden tot dezelfde problematiek als in 2016 (o.a. grote druk op vooroverleg).
- De uiteindelijke (mate van) handhaafbaarheid is mede afhankelijk van de uitkomsten van lijn 1 en 2.
- Een uitgebreide toelichting is opgenomen in Nota 2022-254499 van 14 oktober jl.

Beslispunt 2: ambitie kabinet

- In het coalitieakkoord is opgenomen dat het kabinet schijnzelfstandigheid wil tegengaan.
- Voor lijn 3 is het de ambitie om de handhaving door de Belastingdienst te versterken en het handhavingsmoratorium volledig op te heffen per uiterlijk 1 januari 2025.
- Ten aanzien van lijn 3 is rekening gehouden met de complexe context (sporen 1 en 2 zijn nog in ontwikkeling), de verschillende belangen/invallshoeken en het doen van realistische toezeggingen.
- Vanuit de uitvoeringscoördinatie (waaronder CD-Vaktechniek) is er ten aanzien van een aantal voorstellen zorg over de uitvoerbaarheid, samenhang en consistentie in de handhavingsaanpak en wet- en regelgeving. De voorgestelde activiteiten kennen de nodige onzekerheden: er is geen garantie op succes en veel activiteiten moeten nog nader uitgewerkt en beoordeeld worden.
- De voorstellen zien nu nog op de kwalificatie van arbeidsrelaties voor wat betreft de loonheffingen en zien nog niet op de inkomensheffingen en de omzetbelasting, en de (ook capaciteits-)effecten daarvan op de Belastingdienst.
- Bij het opstellen van de voortgangsbrieven is geprobeerd een balans te vinden tussen de ambitie van het kabinet en de zorgen ten aanzien van uitvoerbaarheid.

Lopende onderhandelingen

Beslispunt 4: huidige activiteiten

- In de concept voortgangsbrief is een overzicht opgenomen van de activiteiten die de Belastingdienst momenteel uitvoert op het dossier kwalificatie arbeidsrelaties.
- In het verleden is deze informatie opgenomen in de voortgangsrapportage toezicht arbeidsrelaties.
- In het bewindspersonenoverleg is besproken dat de activiteiten van de Belastingdienst meer zichtbaar gemaakt moeten worden. Daarom is gekozen het overzicht in de brief op te nemen.
- Om in de toekomst pro-actiever te kunnen sturen op de handhaving op de kwalificatie van arbeidsrelaties zal meer regie op het dossier genomen moeten worden. Daartoe is in de brief opgenomen dat een programmastructuur wordt opgezet onder centrale regie.

Beslispunt 5: datum opheffing handhavingsmoratorium

- In de kabinetsreactie op de rapporten van de ARK en ADR heeft u aangegeven dat u in de najaarsbrief zult aankondigen per wanneer u de ambitie heeft om het handhavingsmoratorium op te heffen.
- De uiteindelijke handhaafbaarheid is mede afhankelijk van de uitkomsten van lijn 1 en 2.
- Er zijn op dit moment geen objectieve aanwijzingen dat het handhavingsmoratorium eerder dan 1 januari 2025 kan worden afgeschaft.
- Geadviseerd wordt daarom vast te houden aan de ambitie per uiterlijk per 1 januari 2025 het handhavingsmoratorium op te heffen.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrief zzp. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep ZZP op persoonsgegevens die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ma 14/11 10.30-11.00

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Concerndirectie
Uitvoerings- en
Handhavingsbeleid

Persoonsgegevens

nota

Regulier zzp-overleg 14 november 2022

Aanleiding

Op 14 november vindt van 09.45 tot 10.15 uur het voortgangsoverleg zzp plaats.

Bespreekpunten

1. Stand van zaken voortgangsbrief zzp
2. Voortgang project Handhaving DBA
3. DBA dashboard
4. Gesprek FNV d.d. 14 december 2022

Lopende onderhandelingen

Kernpunten

Voortgangsbrief zzp

- Via nota van 28 oktober jl. heeft u aangegeven akkoord te zijn met de concept voortgangsbrief zzp (zie bijlage 1).
- Op vrijdag 4 november is de concept voortgangsbrief verstuurd aan de CWIZO ter bespreking op maandag 14 november 16.00 uur.
- Door SZW wordt gewerkt aan een nieuwe versie van de brief n.a.v. de opmerkingen van minister SZW, EZK en Stichting van de Arbeid. De 'taalbrigade' van SZW zal de brief ook nog op zijn geheel doorlopen op leesbaarheid op verzoek van Minister SZW.

Eenheid van kabinetsbeleid

- EZK heeft opmerkingen gemaakt op het onderdeel gelijk spelveld (bijlage 3). Deze zullen nog in overleg met DGFZ worden verwerkt.

Eenheid van kabinetsbeleid

Wij zullen dit in Persoonsgegevens van maandag 14 november bespreken en verwachten tot een aangepaste tekst te komen die voor alle partijen acceptabel is.

Lopende onderhandelingen

Datum

10 november 2022

Notanummer

2022-0000277089

Bijlagen

- 1) Nota stas 2022-2683772
- 2) Reactie minister SZW op voortgangsbrief
- 3) Reactie EZK op voortgangsbrief
- 4) Reactie sociale partners op voortgangsbrief
- 5) Voortgangsrapportage
- 6) DBA dashboard
- 7) Brief FNV d.d. 15 september 2022

Lopende onderhandelingen

Lopende onderhandelingen

- 11) Artikel Telegraaf 10 november 2022

Lopende onderhandelingen

- De toon van de brief is gezien de reacties erg belangrijk en kan bepalen hoe de brief gaat landen. Er is onzekerheid. Het versterken en verbeteren van de handhaving en het toewerken naar het afschaffen van het moratorium terwijl de lijnen 1 en 2 nog niet gerealiseerd zijn, vormt een risico.

Eenheid van kabinetsbeleid

- Op verzoek van de minister SZW wordt een managementsamenvatting gemaakt. Deze zullen we binnenkort aan u voorleggen evenals de versie van de gehele brief die uiteindelijk aan de RWIZO zal worden gestuurd.
- Het tweeminutendebat zzp (CD 30/6) staat voorlopig gepland in week 46 (14 november). Het debat is in aanwezigheid van de minister SZW.

Planning

De planning voor de voortgangsbrief zzp is als volgt:

Datum	Actie
Maandag 14 november	CWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO
Vrijdag 2 december	MR

Voortgang project Handhaving DBA

Bijgaand treft u de planning van het project handhaving DBA aan (bijlage 5). De planning is bijgewerkt tot en met week 45. Tijdens het gesprek kan – indien gewenst – een toelichting op de planning worden gegeven.

DBA-dashboard

Bijgaand ontvangt u het DBA-dashboard (bijlage 6). Dit dashboard wordt maandelijks bijgewerkt met kwalitatieve en kwantitatieve informatie over het DBA-dossier. Tijdens het gesprek kan een toelichting worden gegeven op het dashboard en kunnen eventuele aanpassingen/aanvullingen worden besproken.

FNV

- U bent eerder al in gesprek geweest met de FNV (28 juni jl.) over de handhaving van de Wet DBA.
- Op 15 september jl. heeft de FNV een brief gestuurd aan de minister SZW en u met het verzoek tot onmiddellijke handhaving bij platformbedrijven (bijlage 7).
- FNV dreigt met een procedure tegen de Staat als uit de plannen voor het opheffen van het moratorium en de intensivering van de handhaving nog te weinig urgentie blijkt en ze niet concreet genoeg of effectief zijn.
- De FNV stelt in hun laatste brief bovendien een groot aantal vragen, waarvan een deel zal worden beantwoord in de voortgangsbrief die 2 december in de MR ligt.
- Op 14 december a.s. is een gesprek met de minister SZW, u en FNV gepland over de brief van 15 september 2022.
- De voorbereiding daarvoor ontvangt u later.

Lopende onderhandelingen

Lopende onderhandelingen

Toelichting

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrief zzp. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep zzp. **Persoonsgegevens** die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

10-11-2022

TER BESLISSING

HEDEN

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Lopende onderhandelingen

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

nota

voortgangsbrief zzp (RWIZO versie)

**Concerndirectie Uitvoerings-
en Handhavingsbeleid**

Persoonsgegevens

Datum

17 november 2022

Notanummer

2022-0000280865

Bijlagen

- 1) Nota stas 2022-2683772
- 2) Voortgangsbrief RWIZO
Versie
- 3) Voortgangsbrief RWIZO
met track changes
- 4) Nota stas 2022-0000280865

Aanleiding

In vervolg op het regulier overleg zzp van 14 november jl. sturen wij u hierbij de aangepaste voortgangsbrief zzp inclusief managementsamenvatting.

Beslispunt

- Bent u akkoord met verzending van de concept Kamerbrief aan de RWIZO? Na uw akkoord zal de brief door de minister SZW aan de RWIZO worden aangeboden.

Kernpunten

- Via nota van 28 oktober jl. heeft u, staatssecretaris F&B, aangegeven akkoord te zijn met de eerdere concept voortgangsbrief zzp (zie bijlage 1).
- De concept voortgangsbrief zzp is naar aanleiding van opmerkingen van minister SZW, EZK en de Stichting van de Arbeid aangepast. Op verzoek van de minister SZW is een managementsamenvatting toegevoegd (bijlage 2).
- Bijgaand treft u, conform uw verzoek, tevens een versie met track changes aan (bijlage 3).

Toelichting

Inbreng op concept voortgangsbrief

- In de nota van 10 november jl. (2022-277089) hebben wij u geïnformeerd over de opmerkingen van minister SZW, EZK en Stichting van de Arbeid op de concept voortgangsbrief zzp.
- De voortgangsbrief is 14 november besproken in de CWIZO.
- Naar aanleiding van inbreng van sociale partners en interdepartementale inbreng, is de brief aangepast ten opzichte van de versie die voorlag in de CWIZO.

Lopende onderhandelingen

Lopende onderhandelingen

Financiering

- IRF heeft aangegeven dat voordat de brief uiteindelijk door kan naar de MR er duidelijkheid moet zijn over wie de opdrachtgever wordt, en vooral hoe de kosten verdeeld gaan worden.
- De minister SZW heeft eerder aangegeven, vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid van Financiën en SZW op dit dossier, financieel te willen bijdragen aan de extra kosten voor intensivering van toezicht en handhaving door de Belastingdienst.
- Op ambtelijk niveau loopt het gesprek over de extra kosten en de verdeling daarvan tussen SZW en FIN.

Samenwerking Arbeidsinspectie en Belastingdienst

- In de brief is opgenomen de samenwerking tussen de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst te verstevigen.
- Daartoe zijn eerder al stappen ondernomen, maar die samenwerking is niet heel soepel verlopen (LSI project Aanpak schijnzelfstandigheid).
- Het uitwisselen van gegevens bleek bij de Belastingdienst lastig in te passen in de kaders van de AVG en de fiscale geheimhoudingsplicht (AWR).
- Momenteel wordt in kaart gebracht wat de (juridische) mogelijkheden zijn om de samenwerking in de toekomst te verstevigen.

Lopende onderhandelingen

Planning

De planning voor de voortgangsbrief zzp is als volgt:

Datum	Actie
Maandag 21 november	Aanleveren stukken RWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO
Vrijdag 2 december	MR

Wij zijn nog in overleg met SZW over een mogelijke agendering van de brief in de MR van 9 december vanwege uw afwezigheid op 2 december, staatssecretaris F&B. Dit dient voorafgaand aan de RWIZO van 29 november te worden besloten,

zodat in de RWIZO een eventuele aangepaste planningsafspraken gemaakt kan worden.

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de voortgangsbrieven zzp. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep zzp Persoonsgegevens die wekelijks bij elkaar komt, tijdige oplevering bewaakt en kan zorgen voor bijsturing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Aan

Minister van SZW

nota

Aanleiding

MOPM

Voortgang zzp richting voortgangsbrief najaar

• In brief graag
met alle (groot!)
vragen, maar ook
antwoorden

• Inas aut m overleg

• Wanneer ik aan
tabel met loep?

• Hoe houden we
momentum?

• Is handhaving BD
voldoende in op schema?

TER INFORMATIE

Datum
27 september 2022

Onze referentie

Ongesteld door

Bijlage(n)
0

De in de hoofdlijnenbrief aangekondigde inzet van het kabinet richt zich op drie sporen:

1. De inzet op een gelijker speelveld voor contractvormen wat betreft sociale zekerheid en fiscaliteit;
2. Meer duidelijkheid over de vraag wanneer gewerkt wordt als werknemer dan wel als zelfstandige buiten dienstbetrekking (beoordeling van arbeidsrelaties) alsmede het ondersteunen van werkenden om hun rechtspositie op te eisen, en;
3. Het verbeteren van toezicht en handhaving op schijnzelfstandigheid.

U heeft toegezegd in het najaar samen met de staatssecretaris van FIN en de minister van EZK een gezamenlijke brief over 'werken als zelfstandige' te sturen. In deze nota informeren wij u over de stand van zaken van de inzet op het thema zzp langs de drie lijnen en de planning voor de voortgangsbrief zzp. De staatssecretaris FIN en de minister van EZK krijgen tegelijkertijd dezelfde update.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de planning voor de voortgangsbrief? En: zijn er in de onderstaande stand van zaken onderwerpen die missen, extra nadruk vragen richting de uitwerking van de voortgangsbrief?

Kernpunten

- In de hoofdlijnenbrief en de kabinetsreactie op het ADR en ARK rapport is aangekondigd in het najaar met een voortgangsbrief zzp te komen. In deze voortgangsbrief zal met name de voortgang worden geschetst over de verduidelijking van normen, het rechtsvermoeden (spoor 2) en toezicht en handhaving (spoor 3). Nu de (voortgang rondom) maatregelen op

Wellicht als nr 1
noemen?
andere lichter het
alot een 1 en
2 moeten worden
3 kan...

en obv aug → spoor 1
rdk?

¹ Kamerstukken II 2021/22, 29544 en 31066, nr. 1094.

ruiming??

fiscaal gebied en voor AOV zzp en pensioen voor zzp (spoor 1) ofwel al eerder zijn aangekondigd, dan wel een meer eigen tempo volgen, zal voor spoor 1 de nieuwe informatie qua uitwerking gemeld worden.

Datum
27 september 2022

Onze referentie

- Hieronder treft u voor spoor 2 en 3 een korte doorkijk aan richting de voortgangsbrieven zzp. De ruwe opzet voor spoor 2 vindt u in bijlage 1. Het Projectplan Handhaving DBA (spoor 3) vindt u in bijlage 2.
- Onder de toelichting treft u eveneens de planning aan voor de najaarsbrief, in bijlage 3 de planning voor het wetgevingstraject voor de verduidelijking van wetgeving (spoor 2).
- De zzp-maatregelen zullen onderdeel uitmaken van het brede arbeidsmarktpakket waar de komende maanden nog over onderhandeld wordt met sociale partners. Tegelijkertijd wordt het van belang geacht op de inhoud voortgang te maken en deze ook te delen met de TK, zodat hier begin volgend jaar een debat over kan plaatsvinden.
- De inhoud van de najaarsbrief krijgt de komende weken verder vorm; het is onze inzet om een eerste versie van een conceptbrief tijdens een BWO in de derde week van oktober te bespreken, zodat nog dit jaar de voortgangsbrieven verstuurd kan worden en er daarna met de Tweede Kamer over doorgesproken kan worden.
- Over het BWO met staatssecretaris FIN en minister EZK wordt u binnenkort nader geïnformeerd, daarvoor maken we een separate nota waarin we onze inhoudelijke denkrichting/uitwerking hoofdlijnenbrief delen evenals de inzet/strategie richting TK en sociale partners.
- Daarnaast wordt een gesprek tussen de staatssecretaris FIN en u ingepland met de FNV n.a.v. hun brief van Prinsjesdag waarin ze hun zorgen over o.a. de voortgang rondom toezicht en handhaving delen.

& weten voorbeeld!

Toelichting

- In de voortgangsbrieven zal aandacht besteed worden aan de in de hoofdlijnenbrief aangekondigde sporen voor zzp (waarbij de nadruk op spoor 2 en 3 zal liggen):
1. Gelijker speelveld voor contractvormen
    - Verlagen zelfstandigenaftrek. In het coalitieakkoord is afgesproken om de afbouw van de zelfstandigenaftrek, zoals geregeld in het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021, te versnellen en verder door te trekken. In de augustusbesluitvorming is dit geconcretiseerd. Met de afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt beoogd het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen te verkleinen. De afbouw is zo vormgegeven dat de zelfstandigenaftrek met ingang van 2023 in verschillende stappen (inclusief de eerdere afbouw van de zelfstandigenaftrek op basis van het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021) wordt verlaagd van € 6.310 in 2022 naar € 900 in 2027.
    - De verdere uitwerking van de verplichte AOV voor zelfstandigen vindt momenteel plaats. De stand van zaken hiervan zal kort worden gemeld in de voortgangsbrieven, maar volgt zijn eigen traject. Ditzelfde geldt voor pensioenen en zzp (in relatie tot de Wet toekomst pensioenen).

Was het dus? verdrag? HVP?

2. Meer duidelijkheid rondom de beoordeling van arbeidsrelaties
  - SZW is, samen met collega's van FIN, EZK, J&V, BD, UWV en NLA bezig met de uitwerking van de maatregel gericht op het wettelijk bieden van meer duidelijkheid rondom de beoordeling van arbeidsrelaties en het uitwerken van een rechtsvermoeden van een arbeidsovereenkomst onder een nader te bepalen uurtarief.

daar waar we toch al redden mee?

In mijn herenij
heeft einde
jaar / debat
januari
→ uitroep!

- Verduidelijking

mon!

- o Een hoofdroute voor verduidelijking kan zijn dat "werk dat is ingebed in een organisatie" een belangrijk criterium wordt voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst. Dit zou schijnzelfstandigheid op veel plekken (bijv. in de zorg en onderwijs, maar ook bijv. bij ICT-klussen) nog duidelijker naar voren brengen en om aanpassing vragen van hoe het werk wordt ingericht.
- o Het nadrukkelijker dan voorheen markeren dat daadwerkelijk ondernemerschap een aanwijzing vormt dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst, kan het draagvlak vergroten vanuit partijen die potentieel kritischer kijken naar het meer centraal stellen inbedding in de organisatie als criterium.
- o Verkend wordt ook of en hoe de wil van partijen – zoals in België – meegewogen kan worden bij de beoordeling van arbeidsrelaties. We zijn hierover in gesprek met Belgische deskundigen, maar ook met juridische experts om de houdbaarheid hiervan te verkennen.
- o Voor het onderwerp verduidelijking van normen rondom de beoordeling van arbeidsrelaties geldt dat naar verwachting politiek draagvlak nog een uitdaging zal zijn gelet op de potentiële impact.
- o Het is nog onduidelijk hoe zowel kabinetspartijen als de benodigde oppositie voor een Eerste Kamer meerderheid naar de balans binnen deze maatregel (en breder zzp-deel van arbeidsmarktpakket) kijken.

Datum

27 september 2022

Onze referentie

- Rechtsvermoeden

- o Voor het onderwerp rechtsvermoeden geldt dat er goede stappen gemaakt worden om de maatregel (ook praktisch) vorm te geven. De onderbouwing van het te kiezen tarief, waaraan het rechtsvermoeden van de arbeidsovereenkomst wordt gekoppeld, zal nog niet volgen in de voortgangsbrief. Daarvoor zal een onderzoek naar karakteristieken en kenmerken van zzp'ers (o.a. gezien per gemiddeld uurtarief) naar verwachting ondersteunend zijn. De resultaten van dat onderzoek moeten Q1/2 2023 voorhanden zijn.

- Bij de uitwerking van beide maatregelen worden sociale partners betrokken. De eerste week van september was een eerste bespreking. Begin oktober zal een tweede moment volgen waar de concretisering van maatregelen uit de hoofdlijnenbrief op het thema zzp verder uitgediept wordt.
- Daarnaast zijn er expertsessies gehouden, waar input van experts op fiscaal, arbeidsrechtelijk en op het terrein van sociale zekerheid is ingewonnen voor de verduidelijking van wettelijke normen. Een dergelijke sessie voor het rechtsvermoeden volgt.
- Tevens wordt in oktober met een aantal belangrijke stakeholders (zoals zzp-organisaties) gesproken.
- Om de discussie over de verduidelijking van wettelijke normen zo hanteerbaar mogelijk te maken (ook richting de TK) wordt in de voortgangsbrief zo duidelijk mogelijk het kader geschetst waarbinnen de verduidelijking zich (ook Europeesrechtelijk) zal moeten bewegen. De ruimte die resteert om keuzes te maken voor verduidelijking zal vervolgens ook in de brief worden opgenomen (zie voor ruwe opzet van de brief bijlage 1).
- Beoogd is om in de brief nog niet helemaal uit te werken hoe wetgeving er precies uit zou moeten zien, maar vooral te laten zien welke aanpassingen voor de hand liggen, welke minder en welke ruimte er is om keuzes te maken. Graag zouden we begin 2023 met

maar hoe?

?

Bespr. / En hoe dat te gaan bouwen!

Ens, maar dat mag het momentum niet verliezen

wel dat?

lijkt me last

> tempo?!

Ende probleem?

halen we
HVP dan
wel?

[de Tweede Kamer naar aanleiding van deze brief van gedachten wisselen over deze plannen en vervolgens de concretisering richting een wetsvoorstel voorbereiden.

Datum
27 september 2022

Onze referentie

3. Toezicht en handhaving

- De Belastingdienst heeft een Projectteam Handhaving DBA opgericht met de opdracht om met voorstellen te komen voor het herijken en intensiveren handhaving DBA en het opheffing van het handhavingsmoratorium. Bijgaand ontvangt u het Projectplan Handhaving DBA (bijlage 1).
- De sturing op het project is belegd bij de Stuurgroep ZZP. De stuurgroep bestaat uit (vertegenwoordiging van) de DGBD, de DGFZ en de DG Werk SZW. Naast de directeuren-generaal zijn alle betrokken onderdelen van de Belastingdienst op het niveau van het managementteam van het onderdeel met mandaat vertegenwoordigd. Het project bestaat uit een kernteam en zeven werkgroepen. Zowel SZW als EZK zijn vertegenwoordigd in het kernteam en worden nauw betrokken bij de uitwerking van de voorstellen.
- Op 19 september zijn de (eerste) contouren van de opbrengsten van de werkgroepen onderling gedeeld en besproken. De ideeën worden nu snel verder uitgewerkt en gedeeld met de stuurgroep op DG-niveau. De opbrengsten van de werkgroepen worden daarna samengevoegd tot voorstellen voor de scenario's en voorstellen voor herijking en intensivering van de handhaving.
- De voorstellen moeten leiden tot notities en beschrijvingen die vervolgens dienen als input voor de voortgangsbrief zzp waarvan we een concept de derde week van oktober willen bespreken in een BWO. Verder zal de projectgroep komen met een opzet voor mogelijke vervolgstappen.
- N.a.v. de brief van FNV met Prinsjesdag waarin ze hun zorgen over de voortgang rondom m.n. toezicht en handhaving rondom de beoordeling van de arbeidsrelatie delen wordt een overleg tussen de staatssecretaris FIN, de FNV en u ingepland.

klint als
het loopt

ja!

Planning

De (korte versie) van de planning voor de voortgangsbrief zzp in het najaar is als volgt:

Datum	Actie
Woensdag 19 oktober	BWO SFIN/MSZW/MEZK
Vrijdag 4 november	Aanleveren CWIZO
Maandag 11 november	CWIZO
Dinsdag 29 november	RWIZO
Vrijdag 2 december	MR

Communicatie

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan rond de najaarsbrief. Hierbij zal zowel interne als externe communicatie worden meegenomen. De interdepartementale werkgroep communicatie werkt aan een overkoepelende boodschap. In aanloop naar de najaarsbrief zullen ook de belangrijkste stakeholders worden meegenomen.

Politiek/bestuurlijke context

Het dossier ligt politiek gevoelig. Dat is de reden voor het vormen van de stuurgroep ZZP op DG-niveau die wekelijks bij elkaar komt, die de tijdige oplevering in de gaten houdt en kan zorgen voor bijsturing.

Datum
27 september 2022

Onze referentie

Bijlage 1. Uit te werken onderdelen najaarsbrief verduidelijking en rechtsvermoeden

a. Verduidelijking normen kwalificatie arbeidsrelatie

Om in de voortgangsbrief zzp richting de TK concreter te kunnen schetsen wat de plannen van het kabinet op dit punt behelzen, welke mogelijke keuzes er voorliggen en wat randvoorwaarden zijn (evt. dilemma's) werken we onderstaande onderdelen uit:

- Analyse van de problematiek waar we een oplossing voor zoeken, mogelijkheden voor verduidelijking en weergave van opbrengsten van gesprekken experts en belanghebbenden.
  - Verdieping probleemanalyse hoofdlijnenbrief;
  - Analyse rapporten, adviezen en rechtspraak;
  - Sessies met wetenschappelijke experts / experts uit rechtspraak;
  - Weergave gesprekken met belanghebbenden.
- Schetsen van het kader waarbinnen we blijven / randvoorwaarden voor oplossingen.
  - In lijn met Europese wetgeving;
  - Vasthouden aan de koppeling tussen arbeidsrecht, sociale zekerheid, fiscaliteit voor wat betreft de kwalificatievraag en gevolgen;
  - Dwingend recht (als voldaan wordt aan criteria in de wet, is sprake van een arbeidsovereenkomst); en
  - Hanteerbaar voor de uitvoering want mogelijkheden toezicht / handhaving blijven van belang en uitlegbaar voor praktijk.
- Uitschrijven werking verduidelijking. Wat betekent dit voor de praktijk en hoe zou de verduidelijking eruit kunnen zien? Welke keuzes zijn er te maken?
  - Systematiek (waaronder overwegingen op wetsniveau of lagere regelgeving, open en gesloten karakter);
  - Connectie met BD trajecten op het gebied van toezicht en handhaving (spoor 3). Hoe kunnen deze sporen elkaar versterken?
  - Lijst mogelijke (nieuwe) criteria; welke criteria uit jurisprudentie zouden juist in de toekomst niet meer relevant moeten zijn?;
  - Contra criteria/indicaties; Zijn er criteria denkbaar waaronder indicaties voor zelfstandig ondernemerschap een aanwijzing vormen dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst? Hoe kunnen deze vorm krijgen?

naar al heel concreet. Het wil echt stappen zetten! Dus ook antwoord!

b. Rechtsvermoeden van arbeidsovereenkomst onder nader te bepalen uurtarief

- Uitschrijven (algemeen) werking rechtsvermoeden:
  - Doenvermogen werkende: hoe zorgen we dat de werkende ook daadwerkelijk gebruik maakt van de mogelijkheid van een rechtsvermoeden (indien al mogelijk gelet op besluitvorming hierover: link arbeidscommissie?)
  - Effectiviteit van rechtsvermoeden (maakt werkende wel gebruik, wat als uiteindelijke toets door de rechter afwijkt van rechtsvermoeden, enz.)
  - Vergelijking België systematiek (motie Palland)
- Hoe uurloon opnemen in bepaling rechtsvermoeden?
  - Zo eenvoudig mogelijk, zodat het verder aan werkende en werkgevende is het uurtarief aannemelijk te maken? Geeft beperkte duidelijkheid vanuit de overheid. Sluit wel aan bij bedoeling SER-MLT omdat daarbij rechtsvermoeden alleen civielrechtelijk gebruikt moet worden.
- Welke groep valt onder het rechtsvermoeden c.q. wat moet hoogte van het tarief zijn?
  - Als een te grote groep onder rechtsvermoeden valt, dan stuiten we mogelijk op Europees rechtelijke bezwaren (beperking vrijheid van ondernemen)
  - Als een te kleine groep eronder valt, heeft het dan wel toegevoegde waarde?

Idem